

Provinciale Staten van de Provincie Zeeland
t.a.v de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Subsidieprogramma OP Zuid 2021-2027, voorjaarsopenstelling en cofinancieringsbudget 2026	6206/815246		

Middelburg, 3 maart 2026

Geachte voorzitter,

Met de vaststelling van de najaarsnota 2020 hebben Provinciale Staten (PS) ingestemd met het beschikbaar stellen van cofinanciering voor EFRO-fondsen (subsidieprogramma's die onder het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling vallen). De bedoeling hiervan was om projecten binnen OP Zuid 2021-2027 (het Operationeel Programma Zuid, hierna OP Zuid) van provinciale cofinanciering te voorzien. Toen is tevens besloten dat de benodigde begrotingswijzigingen zoveel als mogelijk voorafgaand aan iedere openstelling ter vaststelling aan PS aangeboden worden, om zo de aansluiting bij de provinciale begrotingsprogramma's en doelstellingen te kunnen garanderen.

Een indruk van de resultaten

Na een vertraagde start, veroorzaakt doordat besluitvorming in Brussel over het Operationeel Programma (OP) Zuid-Nederland meer tijd nodig had dan verwacht was, zijn we vanaf najaar 2022 volop van start gegaan. Inmiddels zijn er zeven openstellingen geweest.

Tijdens de zeven openstellingen van OP Zuid zijn er in totaal 32 aanvragen door Zeeuwse consortia ingediend. Daarvan zijn twaalf aanvragen positief beschikt en zijn er (met de laatste openstelling) nog vijf aanvragen in behandeling.

Voor de financiële vertaling van de resultaten verwijzen wij u korthedshalve naar de periodieke monitoringrapportage waarover wij u regelmatig informeren.

De openstelling in 2026

Op 12 november 2025 heeft het Comité van Toezicht OPZuid 2021-2027 besloten om de voorjaarsopenstelling in 2026 het thema "dual-use-innovatie" te geven. Daarmee wordt ingespeeld op de grotere aandacht die aan defensie zal worden gegeven, ook door de Europese Unie.

Het formele besluit van het Comité van Toezicht OPZuid 2021-2027 (het CvT) bestaat uit twee delen:

1. aanvraag tot wijziging van het programma OPZuid bij de Europese Commissie
2. onder voorbehoud van goedkeuring van de programmawijziging door de EC, vaststellen van de openstelling voor "dual-use" innovaties.

Gezien het verloop van de voorbereidingshandelingen van de programmawijziging, in nauwe samenspraak met vertegenwoordigers van de Europese Commissie, gaan wij er van uit dat de EC deze wijziging van het OPZuid-programma zal goedkeuren.

Openstellingsperiode

De openstellingsperiode is door het CvT bepaald op 1 april 09.00 uur tot en met 12 juni 2026 17.00 uur. Dit zal in 2026 de enige en in deze programmaperiode tevens de laatste openstelling zijn.

Subsidiabele activiteiten

Met de openstelling wordt aangesloten op de Europese Prioriteit RSO 1.7 (vii): Versterking van de industriële capaciteiten ter bevordering van defensiecapaciteiten, met prioriteit voor dual-use toepassingen. Wat meer concreet zetten we in op het bevorderen van de demonstratie, vermarkting en opschaling van kansrijke innovatieve defensieoplossingen, met een focus op dual-use toepassingen, in samenwerking met het mkb en maatschappelijke middenveld in Zuid-Nederland én investeringen in industriële capaciteit voor defensie- en dual-use producten en diensten.

Specifiek is ingezet op twee type activiteiten:

- A. Investerings in Zuid-Nederlandse industriële capaciteit: doorontwikkelen, demonstreren en vermarkten van kansrijke, technologische militaire of dual-use innovaties binnen enkele in de (Europese) SAFE-verordening gedefinieerde gebieden. Deze activiteiten betreffen vooral wapens, munitie, strategische hulpmiddelen en artificiële intelligentie en elektronische oorlogsvoering.
- B. Investerings in (door)ontwikkeling van kritische technologieën: doorontwikkelen, demonstreren en vermarkten van kansrijke, technologische militaire of dual-use innovaties met name op het gebied van nieuwe wapen- en verdedigingssystemen of nieuwe productiemethodes. Investerings moeten helpen kritische capability gaps en strategische afhankelijkheden te verkleinen bijvoorbeeld op het gebied van luchtafweer, artilleriesystemen, ammunisie & raketten, drones & counterdrone systemen, kunstmatige intelligentie, quantum, cyber en elektronische oorlogsvoering of strategische enablers.

Subsidiebudget en -hoogte

Voor deze openstelling is een budget beschikbaar van ca. € 10,9 mln. OPZuid-middelen. Dit budget betreft het gehele gebied Zuid-Nederland.

De maximumhoogte van de OPZuid-subsidie bedraagt 50% van de subsidiabele kosten met een maximaal bedrag van €1,5 mln. per project.

Provinciale cofinanciering

Het subsidiepercentage (EFRO-middelen) per project ligt aanmerkelijk hoger dan bij de voorgaande OPZuid-openstellingen, ondanks dat het maximale percentage gelijk is. Bij voorgaande openstellingen was sprake van 35% OPZuid-subsidie en 15% provinciale cofinanciering. Voor de voorjaarsopenstelling is 50% subsidie vastgesteld, gefinancierd uit het beschikbare (Europese/EFRO) OPZuid-budget.

Omdat dual-use een voor Zeeland nieuw perspectief is van benadering van MKB-bedrijven en om de voorjaarsopenstelling zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor diezelfde (Zeeuwse) MKB-bedrijven, hebben wij besloten om net als bij de voorgaande OPZuid-openstellingen cofinancieringsbudget beschikbaar te stellen. Er is geen vast percentage te benoemen omdat het maximum van het toegestane subsidiepercentage "per partner per project" beperkt wordt door de Europese staatssteunkaders.

Op basis van een inventarisatie van projectideeën (door Provincie, Impuls Zeeland en Stimulus Programmamanagement), de vaste streefwaarden van subsidieverdeling en de ervaringen met het OPZuid-programma, schatten wij in dat een cofinancieringsbudget van € 1,35 mln. benodigd is. Dekking hiervoor is voorzien binnen de eerder gereserveerde cofinancieringsbudgetten OPZuid binnen de diverse programmabegrotingen. De verwachting is dat de cofinancieringsinspanning zich voornamelijk toe zal leggen op projecten die bijdragen aan de doelstelling 'Innovatie, valorisatie en ontwikkelkracht' (040110). De doelstelling die zich onder meer bezighoudt met innovatie en versterking van de concurrentiepositie van het Zeeuwse mkb. Een voorstel tot een budgettaire neutrale begrotingswijziging wordt betrokken in de 1^e ronde budgetbewaking 2026, die – als onderdeel van de Voorjaarsnota 2026 – op 5 juni 2026 aan u voorgelegd wordt.

Het cofinancieringsplafond zal met een formele publicatie opengesteld worden voor dezelfde termijn als de OPZuid-openstelling.

Voucherregeling externe voorbereidingskosten

Medio 2024 is een voucherregeling in het leven geroepen, naar voorbeeld van eenzelfde regeling voor MIT-Zuid. Kort samengevat kunnen OPZuid-aanvragers via Impuls Zeeland een tegemoetkoming aanvragen in de kosten van de subsidie-adviseur die de OPZuid-aanvraag schrijft.

Het doel van deze voucherregeling is vooral kwaliteitsverbetering van de aanvragen van Zeeuwse projecten. Daarmee wordt immers de kansrijkheid vergroot. De praktijk leert dat die kansrijkheid inderdaad is toegenomen: de projecten die door een subsidie-adviseur en dus met de voucherregeling zijn voorbereid, hebben allen een positieve beoordeling van de (onafhankelijke) Deskundigencommissie OPZuid gekregen. Dat niet alle projecten uiteindelijk de gevraagde subsidie hebben ontvangen, is een gevolg van overschrijving van de openstellingen.

Daarom hebben wij, eveneens uit beschikbaar budget, een extra bijdrage voor de voucherregeling gereserveerd. Hiermee kan de ondersteuning van innovatie en van MKB-bedrijven maximaal toegepast worden binnen de voorjaarsopenstelling van OPZuid.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.